

Европейски икономически и социален комитет

SOC/403

**Европейска стратегия за
хората с увреждания за
периода 2010-2020 г.**

Брюксел, 21 септември 2011 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

**„Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския
икономически и социален комитет и Комитета на регионите —
Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г.: подновен
ангажимент за Европа без бариери“**

COM(2010) 636 окончателен

Докладчик: г-н **Vardakastanis**

На 13 януари 2011 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010—2020 г.: подновен ангажимент за Европа без бариери“
COM (2010) 636 окончателен.

Специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 31 август 2011 г.

На 474-ата си пленарна сесия, проведена на 21 и 22 септември 2011 г. (заседание от 21 септември 2011 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 151 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

- 1.1 ЕИСК приветства Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г. (ЕСХУ) като активен политически инструмент за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН) и за изпълнение на задълженията, произтичащи от сключването ѝ. По този начин ЕС официално потвърждава КПХУ на ООН, като признава нейния правнообвързващ характер. ЕИСК призовава ЕС да предприеме следващите, също толкова важни стъпки по ратифициране на Факултативния протокол и да гарантира, че съществуващото и бъдещото вторично законодателството ще зачита КХПУ на ООН. ЕИСК смята, че КХПУ на ООН определя ясна рамка, която позволява на хората с увреждания да допринасят за реализацията на своя потенциал, ако участието и ангажираността са гарантирани.
- 1.2 ЕИСК предлага прилагането на ЕСХУ да бъде свързано с това на стратегията „Европа 2020“. Държавите-членки следва да включат специфични цели за хората с увреждания в своите национални програми за реформа, за да се измери бедността, процентът на заетостта и образованието.

- 1.3 ЕИСК приветства инициативата на Европейската комисия за антидискриминационна директива¹, основаваща се на член 19 от ДФЕС². В нея държавите-членки и Европейският парламент се призовават, при условие че бъдат изменени членовете, отнасящи се до признаването на уврежданията, така че да съответстват на КПХУ на ООН, да приемат силно и подходящо законодателство на ЕС, което да разшири защитата на правата на хората с увреждания отвъд сферата на заетостта.
- 1.4 ЕИСК подчертава добавената стойност на консултирането и активното участие на организациите на хората с увреждания при разработването и прилагането на законодателството и политиките в съответствие с член 4, параграф 3 от КПХУ на ООН и член 11 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Социалните партньори също могат да играят важна роля и следва да включат в по-голяма степен съображенията за хората с увреждания в преговорите помежду си. ЕИСК призовава за прилагане на Рамковото споразумение относно приобщаващите пазари на труда, сключено от европейските социални партньори на 25 март 2010 г., и отправя призив към държавите-членки да приемат специфични финансови мерки, за да насърчат колективното трудово договаряне по въпроси, свързани с уврежданията. Той подчертава, че политиките за заетостта на хората с увреждания трябва да се съсредоточат върху цялостния професионален живот, и по-специално върху ученето през целия живот (УЦЖ), наемането на работа, непрекъснатостта на заетостта и повторното наемане на работа, при положително прилагане на законодателството за държавните помощи. Той също така приветства и насърчава съвместните действия на някои синдикати и сдружения, например съвместната пресконференция на Европейската конфедерация на профсъюзите и на Европейския фонд за развитие.
- 1.5 ЕИСК вярва, че постигането на Европа без бариери трябва да се осъществи чрез приемането на европейски акт относно достъпността, т.е. силно и подходящо законодателство с обвързващ характер, с което да се гарантира на хората с увреждания тяхното право на свободно движение и достъп до стоки, услуги и до застроената среда. На равнището на ЕС и на национално равнище следва да се определят целесъобразни и ефективни механизми за прилагане и мониторинг.
- 1.6 Включването на достъпността ще допринесе за конкурентоспособността и икономическото възстановяване на ЕС чрез създаването на нови пазари за помощни стоки и услуги и на нови работни места. ЕИСК приветства предложението на ЕСХУ до 2015 г. да се осигури пълен достъп на обществеността до уебсайтовете на публичния сектор и до уебсайтовете, предоставящи основни услуги.

¹ COM (2008) 426 окончателен.

² ДФЕС: Договор за функционирането на Европейския съюз, член 19, параграф 1: „Без да се засягат другите разпоредби на Договорите и в рамките на правомощията, които те предоставят на Съюза, Съветът може с единодушие, в съответствие със специална законодателна процедура и след одобрение от Европейския парламент, да приема необходимите мерки за борба с дискриминацията, основана на пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация“

- 1.7 ЕИСК счита, че предложената европейска карта за мобилност би била конкретен и ефективен инструмент за насърчаване на свободата на движение на хората с увреждания, защото ще им осигури достъп до услуги в рамките на ЕС. Прилагането на ЕСХУ следва да доведе до приемането на европейската карта за мобилност, която да се използва във всички държави-членки.
- 1.8 ЕИСК призовава за зачитане на човешкото достойнство и равенство при изготвянето на политиките на ЕС. Той призовава за насърчаване на осведомеността сред обществото, включително и на равнището на семейството, по отношение на хората с увреждания, зачитането на техните права и достойнство и борбата със стереотипните представи за хората с увреждания в заетостта, образованието и други области. ЕИСК вярва в добавената стойност на действията на ЕС за преодоляване на различията в положението на хората с увреждания в държавите-членки, включително и това да се стимулират всички медии да насърчават осведомеността относно способностите и приноса на хората с увреждания. ЕИСК препоръчва разработването на показатели за уврежданията, които ще позволят да се събират последователни данни от всички области на живота на хората и да се следи броят на гражданите с увреждания с оглед постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за намаляване на процента на отпадане от училище, на бедността и безработицата.
- 1.9 ЕИСК счита, че е необходимо да бъде създаден Европейски комитет за хората с увреждания, който да извършва структурирано управление на ЕСХУ и да изработи посилен и по-ефективен механизъм за координация и наблюдение на изпълнението на европейско и национално равнище на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН в съответствие с член 33, параграф 1 от нея. ЕИСК ще прави също и постоянна оценка на изпълнението ѝ.
- 1.10 ЕИСК осъжда негативното отражение на финансовата криза върху живота на хората с увреждания и възможността им за достъп до техните права. Комитетът призовава да се оказва подкрепа на хората с увреждания по време на криза и изказва предупреждение във връзка с евентуалното намаляване на социалните разходи поради мерките за бюджетна дисциплина. Европейските структурни фондове и други финансови инструменти трябва да се използват за тази цел и за финансиране на прилагането на ЕСХУ и на КПХУ на ООН. Необходими са допълнителни механизми, например по отношение на структурните фондове, като прякото отпускане на средства (целево заделяне) за дейности в полза на хората с увреждания и други уязвими групи. Бъдещата политика на сближаване трябва да съответства на КПХУ на ООН. Член 16 от сегашния регламент трябва да бъде ефективно прилаган.

- 1.11 ЕИСК потвърждава, че всички хора с увреждания, включително хората с психо-социални увреждания; хората, нуждаещи се от интензивна подкрепа; децата и жените с увреждания, трябва да се ползват пълноценно от всички права на човека и основни свободи на равнопоставена основа с другите. Комитетът признава и насърчава правото на независим живот и изтъква необходимостта от подкрепа за прехода от институционални грижи към грижи в общността.
- 1.12 ЕИСК препоръчва в бъдещата многогодишна финансова рамка за периода 2014-2020 г. да се признае правният статут на ЕСХУ и КПХУ на ООН в ЕС и да се предвиди финансиране за тяхното включване във всички политики на ЕС и за тяхното прилагане. Многогодишната финансова рамка трябва да служи на по-общите цели за насърчаване на основните права и приобщаването на хората с увреждания и следва да инвестира в насърчаването на принципите на антидискриминация и достъпност.

2. Въведение

- 2.1 Съобщението, прието от Европейската комисия през 2010 г., представлява основен политически инструмент за хората с увреждания. В Европейската стратегия за хората с увреждания (ЕСХУ) се определени осем основни области: достъпност, участие, равенство, заетост, образование и обучение, социална закрила, здраве и външна дейност. За всяка от тези области се планират основни действия за периода 2010-2015 г., след което ще бъдат разработени нови инициативи и ще бъде преразгледана стратегията. ЕСХУ се стреми да насърчава прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН) и да определи механизмите за прилагане на тази конвенция в рамките на политиката на ЕС, включително и на институциите на ЕС. В стратегията се посочва каква подкрепа ще е необходима за финансиране, научни изследвания, повишаване на информираността, изготвяне на статистика и събиране на данни. Съобщението е придружено от два важни документа — списък на конкретните действия, предвидени за периода 2010-2015 г.³ и работен документ⁴, в който се разяснява стратегията в светлината на КПХУ на ООН.
- 2.2 ЕИСК призовава за ефективно прилагане на КПХУ на ООН чрез преразглеждане и развитие на европейското законодателство.
- 2.3 ЕИСК смята, че политиките на ЕС следва да отразяват извършената от КПХУ на ООН промяна в парадигмата — от медицинската гледна точка към гледната точка на човешките права — и се ангажира с прилагането на подхода на социалния модел към хората с увреждания.

³ SEC (2010) 1323 окончателен.

⁴ SEC (2010) 1324 окончателен.

- 2.4 ЕИСК препоръчва да се приеме изявлението, направено в Конвенцията на ООН, че „хората с увреждания включват лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите“⁵.
- 2.5 ЕИСК е твърдо убеден, че всяко човешко същество има право на живот и подчертава, че хората с увреждания споделят това право на равна основа с другите.
- 2.6 ЕИСК осъжда трудното битие на хората с увреждания, които са подложени на множество форми на дискриминация въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други възгледи, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, възраст, сексуална ориентация или някакъв друг признак.
- 2.7 ЕИСК признава, че хората с увреждания представляват около 16% от населението на ЕС, т.е. 80 милиона души. Те представляват също една шеста от работещото население на ЕС и 75% от тях са хора, които вероятно се нуждаят от интензивна подкрепа, но нямат достъп до заетост. Трийсет и осем процента от хората с увреждания между 16 и 34-годишна възраст печелят с 36% по-малко, отколкото хората без увреждания⁶.
- 2.8 ЕИСК препотвърждава своя ангажимент за насърчаване на равнопоставеността и социалното приобщаване на хората с увреждания, изразен в минали негови становища⁷, при прилагането на ЕСХУ и на КПХУ на ООН, както и във външните дейности на ЕС.
- 2.9 ЕИСК призовава за ефективни мерки за борба с ранното напускане на училище, като се има предвид, че е двойно по-малка вероятността хората с увреждания да стигнат до висше образование, отколкото другите.
- 2.10 ЕИСК призовава за преразглеждане на Директива 2000/78/ЕО за създаване на обща рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, за да може тя да бъде приведена в съответствие с КПХУ на ООН. Всъщност според КПХУ на ООН, при прилагането и транспонирането на директивата, отказът на достъп до жилища на поносими цени следва да се разглежда като вид дискриминация. ЕИСК призовава държавите-членки да прилагат правилно директивата и Европейската комисия да наблюдава адекватно нейното прилагане.

⁵ Член 1 от Конвенцията: <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=261>.

⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/themes>.

⁷ ОВ С 354, 28.12.2010 г., стр. 8—15.

- 2.11 ЕИСК подкрепя използването на структурните фондове за постигане на икономическо възстановяване и за изграждане на социално сближаване⁸. Бъдещият регламент следва да запази недискриминацията и достъпността като хоризонтални принципи и да признава добавената стойност на участието на организациите на хората с увреждания на всеки етап от процеса (проектиране, изпълнение, управление, оценка и мониторинг). Разпоредбите за недискриминацията и достъпността трябва да бъдат укрепени като критерии в регламента. Трябва да бъде подсилен член 16 от настоящия регламент и неговото прилагане и изпълнение да бъде гарантирано от Европейската комисия и държавите-членки.
- 2.12 Трябва да бъдат разгледани и подходящи механизми за финансова помощ⁹, например прякото отпускане на средства (целево заделяне) за мерки, насочени към хората с увреждания¹⁰ и други уязвими групи, за да се съсредоточи политиката на сближаване върху съответните приоритети¹¹. ЕИСК вече препоръчва средствата да са насочени към конкретни цели, свързани със социалното приобщаване¹². Освен това, за да се осигури необходимото съдействие за изпълнение на принципите на КПХУ на ООН и на ЕСХУ, социалното приобщаване на хората с увреждания като цяло следва да бъде включено като категория разходи.
- 2.13 ЕИСК потвърждава своята позиция, че децата с увреждания следва да се ползват в пълна степен от правата на човека и основните свободи на равнопоставена основа с останалите деца и припомня Конвенцията за правата на детето и произтичащите от нея задължения.
- 2.14 ЕИСК призовава за преход от институционални грижи към грижи в общността с цел да се зачита правото на независим живот на хората с увреждания. Европейските фондове не следва да се използват за създаване или обновяване на институции, а за финансиране на процеса на преход от институционални грижи към грижи в общността, включително преобразуването на институциите в служби, предоставящи услуги в общността. Комитетът подчертава необходимостта от насърчаване на адекватни стандарти на живот и активно остаряване.

8 ОВ С 132, 3.5.2011 г., стр. 8—14.

9 Пак там.

10 СОМ (2010) 636 окончателен.

11 ОВ С 234, 22.9.2005 г., стр. 27—31; ОВ С 162, 25.6.2008 г., стр. 92—95; ОВ С 354, 28.12.2010 г., стр. 8—15; СОМ(2010) 636 окончателен.

12 ОВ С 120, 16.5.2008 г., стр. 73—81, § 4.5.2.

3. **Оценка на Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г.**
- 3.1 ЕИСК счита, че ЕСХУ частично отразява амбициите на КПХУ на ООН и че сферите на дейност на ЕСХУ са уместни и следва да бъдат укрепени в светлината на Конвенцията.
- 3.2 ЕИСК изразява съжаление, че на въпроса за равенството между половете не е отделено особено място в ЕСХУ. Той призовава за категоризация на данните за хората с увреждания полове, а статистиката за равенството между половете да включва и жените с увреждания. ЕИСК препоръчва по отношение на финансовите инструменти на ЕС, свързани с хората с увреждания, изготвянето на бюджетите да е съобразено с фактора пол. Равенството между половете следва да бъде гарантирано при осъществяването на ЕСХУ.
- 3.3 ЕИСК приветства факта, че ЕСХУ разглежда липсата на данни за хората с увреждания, и призовава да бъдат разработени показатели за измерване на равнището на заетост и бедност на хората с увреждания и техния достъп до образование.
- 3.4 Като признава значението на превенцията, разгледана в ЕСХУ в раздела за здравеопазването, ЕИСК отбелязва, че е по-добре ЕСХУ да се съсредоточи върху утвърждаването на правата на хората с увреждания, а не върху смесването им с превенцията.
- 3.5 ЕИСК приветства силния ангажимент на ЕСХУ спрямо достъпността и положителното ѝ въздействие върху обществото (например възрастните хора и хората с намалена подвижност). Достъпните предприятия биха привлекли допълнителни клиенти (15% от потребителите). Новите продукти създават нови пазари и са източник на устойчив растеж на икономиката¹³. ЕИСК припомня резолюцията на Съвета на ЕС, в която се твърди, че „достъпността е крайъгълен камък на приобщаващото общество, основано на недискриминацията“¹⁴.
- 3.6 ЕИСК насърчава използването на структурните фондове, за да се осигури подходяща финансова подкрепа за ЕСХУ. По-специално той предлага да се използва по-ефективно Европейския социален фонд (ЕСФ) за насърчаване на интеграцията на трудовия пазар и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) с цел придобиване на висока степен на достъпност в Европа.

¹³ ОВ С 354, 28.12.2010 г., стр. 8—15.

¹⁴ Резолюция на Съвета (2008/С 75/01).

- 3.7 ЕИСК смята, че ЕСХУ следва да продължи да насърчава независимия живот на хората с увреждания чрез социални грижи в общността и чрез деинституционализация. Следва да се инвестират европейски средства с цел да се насърчи предлагането на социални услуги в общността и да се гарантира, че те ще са на приемливо равнище.
- 3.8 ЕИСК подчертава¹⁵, че „активното приобщаване“ трябва да се свърже с пазара на труда и да осигури достатъчни доходи и достъп до качествени социални услуги, което ще се изрази в подобряване на условията на живот, включително за онези, които са отдалечени от пазара на труда¹⁶.
- 3.9 ЕИСК счита, че като най-голям донор на външна помощ в света, ЕС следва да дава пример и да насърчава включването на въпросите, свързани с уврежданията, в своята работна програма.
- 3.10 ЕИСК се бори за приобщаващ единен пазар и призовава за задължително включване на социалните съображения в обществените поръчки, особено за насърчаване на достъпността чрез приемане на амбициозен и правно обвързващ Европейски акт за хората с увреждания и чрез стимулиране на заетостта, недискриминацията и качеството на социалните услуги. Комитетът приветства Европейския мандат за стандартизация № 473¹⁷ и призовава за задължителни стандарти за достъпност в подкрепа на законодателство по отношение на обществените поръчки, като се вземе пример от американското законодателство за достъпността¹⁸. ЕИСК признава значението на диалога между институциите, индустрията и гражданското общество при определянето на въпросните стандарти¹⁹. Въпреки това поради ограничения му успех в практиката, налага се в бъдеще да бъде разработен механизъм, който е правно обвързващ и е по-структуриран.
- 3.11 ЕИСК насърчава Европейския парламент, Европейския съвет и Комитета на регионите да проявят амбиция при защитата на правата на хората с увреждания и да гарантират правилното прилагане на КПХУ на ООН в Европейския съюз.

15 ОВ С 354, 28.12.2010 г., стр. 8—15.

16 EUROFOUND.

17 М/473 – Мандат за стандартизация, предоставен на CEN, CENELEC и ETSI с цел включване на „универсалния дизайн“ в съответните инициативи за стандартизация.

18 ОВ С 354, 28.12.2010 г., стр. 8—15. Американският закон за хората с увреждания представлява законодателна рамка, която забранява дискриминацията срещу хората с увреждания в областта на заетостта, транспорта, както и по отношение на настаняването в общински жилища, комуникациите и правителствените дейности. В закона се определят също и изисквания по отношение телекомуникационните услуги.

19 Вж. стандартите, които вече се изпълняват съгласно мандати 376 и 420, както и следния линк: <http://cms.horus.be/files/99909/MediaArchive/M420%20Mandate%20Access%20Built%20Environment.pdf>.

4. **Изпълнение и управление**

- 4.1 ЕИСК призовава за структурирано управление на ЕСХУ чрез Европейски комитет за хората с увреждания, който да представлява конкретен начин за укрепване на съществуващата Група на високо равнище по въпросите на уврежданията (ГВР) и да действа като координационен механизъм за прилагане и наблюдение на КПХУ на ООН в съответствие с член 33, параграф 1 от нея.
- 4.2 ЕИСК счита, че са необходими национални комитети за хората с увреждания, за да се гарантира координацията между ЕСХУ и КПХУ на ООН. Националните комитети следва да осигурят включването на организациите на хората с увреждания в процеса на координация и да поддържат връзка с националните лица за контакт и съответните участници на европейско равнище.
- 4.3 ЕИСК смята, че съставът на Европейския комитет за хората с увреждания трябва да осигури участието на представителите на хората с увреждания и консултации с ЕИСК, други заинтересовани страни и организации на хората с увреждания.
- 4.4 ЕИСК се ангажира да играе водеща роля за насърчаване на КПХУ на ООН — първият международен договор за правата на човека, ратифициран от ЕС. Той насърчава вътрешното прилагане на ЕСХУ и КПХУ на ООН. Той също така ще повишава осведомеността, като организира прояви, например конференция на високо равнище в сътрудничество с другите институции на ЕС и представителните организации на хората с увреждания.
- 4.5 ЕИСК призовава за спазване на член 33, параграф 1, и член 33, параграф 2 от КПХУ на ООН, които следва да се прилагат без ненужно забавяне и в сътрудничество с представителните организации на хората с увреждания. ЕИСК подчертава значението на поставянето на органа за връзка под пряката отговорност на генералния секретар на Комисията и на гарантирането на пълна независимост и плурализъм на механизма за мониторинг.
- 4.6 ЕИСК припомня задължението за включване на хората с увреждания и техните представителни организации в прилагането и мониторинга на КПХУ на ООН, включително ЕСХУ, съгласно член 33, параграф 3, от Конвенцията и член 11 от Договора за ЕС.

- 4.7 ЕИСК счита, че е важно да се наблюдава изпълнението на националните действия в рамките на ЕСХУ до 2015 г., като се гарантира, че държавите-членки ще представят доклади за напредъка. Европейската комисия също следва да докладва за постиженията на европейско равнище. Изпълнението на ЕСХУ трябва да бъде свързано с изпълнението на стратегията „Европа 2020“. Държавите-членки следва да включат специфични цели за хората с увреждания в своите национални програми за реформа, за да се измери бедността, процентът на заетостта и образованието.
- 4.8 Бъдещите програми на Европейската комисия за отпускане на финансиране, които ще заменят програмата PROGRESS, следва да подкрепят участието на организациите на хората с увреждания, представляващи както хората с множество увреждания, така и тези със специфични увреждания. Това ще улесни прилагането на КПХУ на ООН.
- 4.9 ЕИСК призовава съответните заинтересовани страни, например синдикатите, работодателите, доставчиците на услуги, участниците от социалната икономика и организациите на хората с увреждания да се включат активно в прилагането на ЕСХУ в рамките на своите отговорности и роли.
- 4.10 ЕИСК счита, че участниците от социалната икономика могат да играят ключова роля за подобряване на положението и възможностите на хората с увреждания във връзка с достъпа до заетост, стоки и услуги.
- 4.11 ЕИСК приканва синдикатите и работодателите да включат специфични, свързани с уврежданията клаузи в колективните трудови договори, за да насърчат повишаването на равнището на приобщаване на пазарите на труда и изпълнението на ЕСХУ. Държавите-членки следва да приемат специфични финансови мерки в подкрепа на преговорите.
- 4.12 ЕИСК смята, че ЕСХУ следва да насърчава сътрудничеството между националните организации на хората с увреждания и националните икономически и социални съвети за по-нататъшно разпространение на ЕСХУ на национално равнище.
- 4.13 ЕИСК призовава нуждите на хората, които изискват интензивна помощ, и хората с психо-социални увреждания, да бъдат включени във всички области на ЕСХУ.
5. **Преглед на Европейската стратегия за хората с увреждания през 2015 г. и новата рамка след 2020 г.**
- 5.1 ЕИСК се застъпва за внимателен преглед на ЕСХУ и за списък от амбициозни действия след 2015 г. за борба с дискриминацията и за гарантиране на равенство в ЕС.

- 5.2 ЕИСК се застъпва за преразглеждане на съществуващото законодателство на ЕС и за систематично включване на принципите на КПХУ на ООН в новото законодателство и политики на ЕС.
- 5.3 ЕИСК насърчава извършването на цялостен преглед на ЕСХУ до 2013 г., за да се гарантира спазването на разпоредбите на КПХУ на ООН и да се обхванат, между другото, области като правото на живот и признаването пред закона.
- 5.4 ЕИСК смята, че основните цели на ЕСХУ са: равенство в заетостта, образование, свобода на движение и други съответни области от живота на хората с увреждания.
- 5.5 ЕИСК повторно отбелязва, че трябва да бъде консултиран преди представянето на доклада на ЕС за изпълнението до Комитета на ООН за правата на хората с увреждания.
- 5.6 ЕИСК припомня колко са важни последователните данни с оглед на развитието на политиката и извършването на адекватна оценка на ЕСХУ и настоятелно призовава за разработване на специфични показатели за хората с увреждания на равнището на ЕС.

Първи предложения за нов списък от действия в рамките на ЕСХУ след 2015 г.

- 5.7 ЕИСК възнамерява да следи отблизо изпълнението на Европейския акт за достъпност в държавите-членки след приемането на законодателното предложение на Европейската комисия от Европейския парламент и от Съвета като законодателство със задължителен характер. ЕИСК призовава за по-конкретен план, за да могат всички институции на ЕС (в това число техните инфраструктури, процедури по набиране, заседания, интернет страници и информация) да станат достъпни за хората с увреждания.
- 5.8 ЕИСК подчертава колко е важно да бъдат изменени отнасящите се до уврежданията членове в предложението на Европейската комисия за антидискриминационна директива, за да може да се приведат в съответствие с КПХУ на ООН, и призовава държавите-членки последователно да приемат силно европейско законодателство, което да обхваща защитата на правата на хората с увреждания не само в сферата на заетостта, а и отвъд нея.
- 5.9 ЕИСК смята, че новият списък с действия след 2015 г. следва да включва мерки за преодоляване на специфичното положение на хората с психо-социални увреждания, жените и момичетата, децата и възрастните хора с увреждания, както и лицата, които се нуждаят от интензивна помощ.

- 5.10 ЕИСК подчертава необходимостта да се гарантира, че хората с увреждания могат да се възползват пълноценно от свободата на движение. ЕИСК се застъпва за въвеждане на европейска карта за мобилност, основана на взаимното признаване между държавите от ЕС на свързаните с уврежданията помощи „в натура“ като инструмент, който да позволи да хората с увреждания да се придвижват свободно в ЕС на равна основа с другите граждани на ЕС. По примера на картата за паркиране, целта на картата за мобилност следва също така да е осигуряването на достъп до различни предимства, предлагани от много публични и частни институции, например достъп до обществения транспорт, музеи и т.н. ЕИСК очаква конкретни предложения за премахване на пречките за преносимостта на помощта за лица с увреждания и специфични услуги за подпомагане, например публични помощи и помощни технологии.
- 5.11 ЕИСК предлага създаването на обсерватория за хората с увреждания с цел анализиране на положението на хората с увреждания в ЕС, обмен на добри практики и подкрепа на политиката за развитие.
- 5.12 ЕИСК призовава в държавите-членки да бъде разработена и прилагана правно обвързваща европейска качествена рамка за услуги в общността.
- 5.13 ЕИСК призовава общообразователната система да бъде приобщаваща. Той предлага обучение на езика на знаците в началните училища, наемане на квалифицирани учители, умеещи да използват Брайлово писмо, и други подходящи начини за подкрепа на учениците с увреждания.
- 5.14 ЕИСК призовава за разработването на общоевропейска система за оценка на хората с увреждания, основана на подход от гледна точка на правата на човека²⁰.
- 5.15 ЕИСК предлага насърчаване на равенството пред закона за хората с увреждания. Съдът на Европейския съюз и националните съдилища трябва да бъдат достъпни и да вземат всички необходими мерки за борба с дискриминацията.

20

Обща система за оценка на хората с увреждания, основана на правата, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, посредством преразглеждането на Международната класификация на функционирането, уврежданията и здравето (ICF).

- 5.16 ЕИСК припомня, че правото на глас е неотменимо човешко право, признато от КПХУ на ООН за всички хора с увреждания. Комитетът напомня на всички съответни институции, че единствено изискванията за навършена възраст и гражданство могат да определят правото на едно лице да гласува и да се кандидатира на избори. ЕИСК отхвърля твърдо и еднозначно идеята за ограничаване на правото на глас или на кандидатиране на избори поради увреждане — независимо дали това се прави с решение на съда или по друг начин. ЕИСК призовава институциите на ЕС и държавите-членки да премахнат дискриминационното законодателство за попечителството, за да може всички хора с увреждания да упражняват своите политически права на равни начала с всички останали. Той отбелязва, че са абсолютно необходими целесъобразни мерки по отношение на процедурите за гласуване, съоръженията и материалите, за да се гарантира правото на участие в национални избори и избори за Европейски парламент.
- 5.17 ЕИСК призовава за доказване на ефективността на съществуващите политически инструменти за подобряване на положението на хората с увреждания. Той предлага това да стане чрез финансиране на европейски проекти, проучвания и изследвания.

Брюксел, 21 септември 2011 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Staffan Nilsson
